

er Finansministeren eller Rigsdagens Formænd, men jeg henstiller til den, det nu er, at vi opfylde Loven. Nu er der jo kommet to Regnskaber, og jeg kan ikke se, at der er taget nogen Beslutning, jeg har set det efter og ikke kunnet finde det. Jeg tillader mig derfor at anmode om, at det maa blive undersøgt og, ifald det forholder sig som angivet, Regnskaberne da maa blive fremlagte og der maa blive taget Beslutning af Rigsdagen.

Om det, jeg har fremhævet i Retning af Bespareser i Administrationen, ville de Herrer sige, at det vil ikke blive meget i rede Penge. Det kan nok være, men der er en anden Ting, som maaske er mere værd end rede Penge for Staten og Stats-husholdningen, og det er, at der bliver friere Rørelse og friere Liv mellem Statens Borgere, og det er derpaa, at Næringslivets Fremgang og i det hele Folkelivets og Statslivets Trivsel beror. Selv om man ikke vil paastaa, at der kommer synderligt ud i Retning af Penge, man vil endog kunne paastaa, at vi miste Bevillingsgebyrer, hvad der dog vist ikke er saa farlig meget, finder jeg dog, at man skulde lægge sig efter at fremme dette.

Jeg havde egentlig ikke tænkt at tale om Politik, og jeg har den samme Tanke endnu, men jeg vil dog sige, at det har glædet mig, at det, saa vidt jeg kan forstaa, fra alle Sider erkendes, at dette Ministerium er parlamentarisk. Jeg lykønsker ikke blot Ministeriet dertil, men ogsaa andre og Staten til, at det er saa. For man kan ikke nægte, at hvilke Mangler der end kan paapeges ved Parlamentarismen, er det i Nutiden den eneste Regeringsform, som er virkelig praktisk, og som kan byde Retfærdighed og Varetagelse af alles Interesser. Det kan ikke nytte, at man paapeger saa den ene uheldige Følge og saa den anden af Parlamentarismen, det er der ved alt paa Jorden, men den er den eneste fornødne Form, og det vilde være et Tilbageskridt, naar man vilde forlade den. Man har nævnt det som en Ulempe, at der er det hyppige Personskifte ved Parlamentarismen. Der kan være noget i den Ulempe, særlig for dem, der skulle gaa af. Men det er et Spørgsmaal, om ikke denne Ulempe opvejes ved en anden Ting, nemlig ved, at der kommer nye Folk til, ved, at de nye Folk ikke blot have Glæden ved at kunne sidde paa Ministeriets Pladser, men at de ogsaa medbringe nye Kræfter og nye Ideer.

Der er heller ikke Tvivl om -- det

ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) bemærkede det meget rigtigt —, at Indtagelsen af Ministerpladserne har en opdragende Betydning. Han sagde en pædagogisk, men det er ikke andet end Græsk, det betyder det samme. Denne opdragende Virkning er utvivlsom for alle, og jeg skulde tro, at den afgaaede Finansminister afgiver et Eksempel derpaa. Det er saaledes — det kan man ikke undre sig over —, at man ser anderledes paa en Ting, naar man staar nede, end naar man staar oppe, naar man intet Ansvar har, og naar man har Ansvar. Det kan ikke være anderledes. Man maa derfor glæde sig over og anse det for et Fremskridt, at efterhaanden de, som ere kaldede til at spille en Rolle i Politik, komme til at føle, hvad det er at have Ansvaret og komme til at se Tingene fra oven af. Jeg skulde ikke have omtalt dette, hvis jeg ikke under det ærede Medlems Tale i Gaar havde haft en Følelse af, at han tillagde denne opdragende Virkning noget for stor Betydning og noget for stor Evne til at undskylde Folk. Sagen er jo den, at den opdragende Virkning, som det kan have, maa først og fremmest ikke komme af personlig Paavirkning eller deslige. Det maa man først og fremmest se at holde ude. Den maa heller ikke komme af, at man vil bort fra Ansvaret, at man ikke vil lægge Ryg til. Den skal komme fra Sagens reelle Behandling, ved at man ser, at der dog er, om jeg maa sige, flere Ben i det Spørgsmaal, flere Knuder i den Sløjfe, end man egentlig havde tænkt sig. Men jeg vil blot advare imod — jeg har dog ogsaa noget Kendskab til den opdragende Virkning, som det har at beklæde en Ministerpost —, at det bliver en Undskyldning for, at man forlader vigtige Grundsynspunkter, som man hidtil har kæmpet for; det er en Ulykke, men det lader sig ikke undskylde, at man efter at have svunget sig op til Magten opdager, at den Teori, man hidtil har kæmpet for, er fejl. Det er heller ikke nogen Undskyldning for eller Grund til, at man for at faa en Del af sine Grundsætninger gennemført skal gaa ind paa det modsatte; men det er derimod en Undskyldning for, at man ligesom den kyndige Skipper tager Vare paa Vind og Vej, at man ikke styrter til, hvor det maaske kunde hjælpe at vente en kort Tid, at man, naar man kan faa et lille Fremskridt uden at gøre nogen Indrømmelse mod sine Grundsætninger, tager det, og at man slaar en Streg over